

KSUC-O-096

รากฐานการวิจัยทางสังคมศาสตร์กับการอธิบายทางปรัชญาสังคมศาสตร์

เทอดศักดิ์ ไปจันทิก^{1,*} และ พรสวรรค์ มงคลวรรณศรี²

¹ สาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

*Corresponding author: Therdsakpai@hotmail.com

บทคัดย่อ

วิธีวิทยาในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยทั่วไปแล้ว ปรากฏอย่างเด่นชัด 3 รูปแบบ คือ วิธีการเชิงปริมาณ วิธีการเชิงคุณภาพ และวิธีการเชิงผสม การแบ่งเช่นนี้ในตำราวิจัยทั่วไป จัดได้ว่าเป็นการแบ่งโดยอาศัยประเภทข้อมูลที่วิเคราะห์ อันเป็นเพียงวิธีการศึกษา (Methods) หาได้ใช้วิธีวิทยา (Methodology) ในการวิจัยไม่ ด้วยเหตุดังกล่าว บทความชิ้นนี้ จึงได้กล่าวถึงรากฐานของงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยอาศัยแนวทางของปรัชญาสังคมศาสตร์ อันได้แก่ ภาววิทยา ญาณวิทยา และวิธีวิทยา มาช่วยในการวิเคราะห์ พบว่า วิธีการเชิงปริมาณ มีรากฐานมาจากภาววิทยาแบบมูลฐานนิยม ญาณวิทยาแบบปฏิฐานนิยม วิธีการเชิงคุณภาพ มีรากฐานมาจากภาววิทยาแบบต่อต้านมูลฐานนิยม และญาณวิทยาแบบสัจนิยมและการตีความ วิธีการเชิงผสม มีรากฐานมาจากภาววิทยาแบบมูลฐานนิยม และญาณวิทยาแบบสัจนิยม

คำสำคัญ: ปรัชญาสังคมศาสตร์ ญาณวิทยา ภาววิทยา วิธีวิทยา